

„feitelijke” in dit bericht niet juist; men leze de Latijn in Ger. Kh. Ov. en Dr.

Indertijd was het zeggen, dat de tegenstanders van Dr. Geelkerken binnen de Kerk van Amsterdam Zuid een klein roerig groepje van malecontenten vormden. Het werd toen al door sommigen betwijfeld of het groepje wel zoo heel klein was.

In de Kerkhede van de Geref. Kerk van Amsterdam Zuid (in 't verband) lezen we evenwel deze week, dat het getrouwe deel voorloepig twee keer per Zondag over de groote zaal van het Concertgebouw te beschikken heeft. Zondagniddag 16 Mei was er een schare, evenals 's morgens, die een groote kerk tot den nok zou vullen. En dat dit maar geen nieuwsgierigen zijn, is op te maken uit het feit, dat de vrijwillige bijdragen gestegen zijn tot een bedrag van fln. 112,000.

Het cijfer der contributies is inmiddels al weer gestegen; dat der trouw gebleven leden ook.

#### Prof. Sneller en de theologie.

In „De Bazuin” zegt Prof. Bouwman:

Merkwaardig is het dat Prof. Sneller op de vergadering van Maandagavond 19 April in het „Gebouw voor den Werkenden Stand” uitsprak dat de Gereformeerden niet tot een nieuwe verklaring der Schrift willen komen. En dan zende hij deze merkwaardige woorden: „En dan moet men nooit vergeten, dat men wetenschappelijk arbeidend naar nieuwe diepere overtuiging niet anders dan langs vraagstelling en twijfel kan toegroeien.” Misschien bedoelde Prof. Sneller het zoo niet dat de Geref. theologie in hare ontwikkeling het uitgangspunt moet nemen in twijfel aan de bestaande leer, maar dit geeft toch te denken. Men wil iets anders dan de traditionele opvatting, en als men vraagt: wat dan? dan zegt men: „Ik heb geen bepaalde opvatting, maar ik wil vrijheid voor een andere opvatting”. Zonder eenig zweven van bewijs te leveren, zelfs zonder eenige gegevens uit de Schrift daarvoor aan te voeren, wil men de historische gegevens in het verhaal van den zondeval losmaken en betwijfelen. De geloovige wetenschap heeft haar uitgangspunt echter altoos genomen in het geloof. Dat geeft vastheid en kracht.

K. S.

#### BOEKBESPREKING.

Dr. C. G. N. de Voors, „Middelanderlandse Legenden en Exempelen. Herziene en Vermeerderde druk. Groningen-Den Haag — J. B. Wolters' U. M. 1926.

De lezer treft hier een „bijdrage tot de kennis van de prozafictie en het volksgeloof der middeleeuwen”. Het boek is een bezit van zeer hooge waarde, juist om de meer dan degelijke bewerking der stof. De schrijver heeft immers in zijn proefschrift dit onderwerp behandeld en al zijn liefde en al zijn geduld en al zijn zorg en al zijn kostbaren tijd er aan kunnen geven, toen hij voor de eerste maal de stof onder handen

nam. En daar komt nu voorwat dezen druk betreft nog als verheugende omstandigheid bij, dat na 25 jaar (eerste uitgave was in 1900) de auteur zooveel meer heeft gestudeerd, zooveel rijper heeft kunnen nadenken en zoo heel veel aanbevelingen heeft kunnen maken, die thans de nadere uitwerking van zijn boek ten goede moesten komen.

Wie kennis neemt van de middeleeuwse literatuur, de vertellingen omtrent visioenen en mirakelen, de stichtelijke anekdotes en legenden, die tegen het einde van de 12e eeuw in het volksleven ingedrongen worden, zal met behulp van dit breed geschrift in de stof, die hij zoekt, kunnen indringen. Niet slechts de zeer ruime keuze van voorbeelden uit de hier onderzochte literatuur, maar ook de beschrijving van den achtergrond, waartoe ze opkomt, geeft het werk een bijzonder betekenis voor wie over de middeleeuwen studeren wil. Persoonlijk heb ik er veel aan gehad, vooral in de bestudeering van de Christusfiguur in de literatuur en hoop ik er nog veel van te genieten bij de bespreking van den Satan; want hier zijn twee rijke hoofdstukken: Jezus in de exemplen, en de duivel in de exemplen. Voorts wordt na inleiding en beschrijving van hoofdstromen, ontstaan en geschiedenis der exemplen, gehandeld over Maria, de Joden, het sacrament, hoede en biecht, de „vier uitersten” (dood, oordeel, vagevuur met hel, paradijs en hemel) in de exemplen, waarna hoofdstukken gegeven worden ten bespreking over: de allegorie in de exemplen, den invloed der bespiegelende mystiek in sommige exemplen, moraliserende exemplen en exemplen van de middeleeuwen. Er is gestreefd naar uiterste volledigheid. De critiek, voorzover die gegeven wordt, wordt ten deele bepaald door een overtuiging, die de onze niet is. Maar het boek geeft bijna geen critiek wat den inhoud der exemplen aangaat, het beschrijft en beoordeelt niet. En daarom is het zoo heel veel waard voor ieder, die de middeleeuwen kennen wil en dan zelf den maatstaf van waardeering meebrengt.

K. S.

Thomas Shepard, M. A., „Overdenkingen en Geestelijke bevindingen”. Leiden — Huurman & De Kler.

Het lust me niet, veel hiervan te zeggen, na wat ik vroeger over dergelijk werk hier opmerkte. Het heele boekje is precies als zijn titelblad: wjdlooppig. De heer Shepard M. A. heeft een heel langen titel; en zijn boekje krijgt van wijlen den welvermaarden heer David Brainard een voorrede en van Dr. J. R. Anderson weer een inleiding en van den heer Thomas Prince weer een voorbericht voor het voorbericht en van den heer C. B. van Woerden weer een niet al te vlotte en niet steeds verhelderende vertaling. En ge kunt op bl. 31 dan eindelijk wel van wat steken, en als ge mogelijkheden hebt met uw geestelijk leven, kunt ge wel gewaar worden, dat Shepard ze ook had, maar ge komt er met hem niet uit; ge hebt hem lief, omdat het willen bij hem is, maar ge hebt de waarheid te lief, om niet te erkennen, dat het volbrongen van den gids bij hem niet is. En wat zijn de „familisten”?

Het boekje gaat niet diep genoeg en loopt over de mogelijkheden van het geestelijk leven veel te gemakkelijk heen.

K. S.

#### KERKNIEUWS.

##### GEREFORMEERDE KERKEN.

###### Tweetal te

Beuwerzijl: cand. H. Holtrop, te Zandvoort en cand. H. Wiersma te Zandvoort.

Scheurwoud: H. R. Niborg, te Heerjansdam en H. Bousquet te Heerjansdam.

###### Beroepen te

Anna Jacobson: cand. H. Holtrop, te Zandvoort, Lathes: G. J. Wielinga, te Zierikzee. Emmen: A. Wijngaarden, te Baartland. Looze: R. de Jager, te Nunspeet. Scheurwoud: H. R. Niborg, te Heerjansdam. Vassveld: J. Scholten, te Gonga.

###### Aangenomen naar:

Scheurwoud (W.): P. van Dijk te Zandvoort.

###### Bedankt voor:

Hilgersberg: A. Wijngaarden, te Baartland. Kampen (vuc J. J. Westerboek v. Ertien): C. v. d. Woud, te Gorredijk. Kooten: W. A. Wiersinga, te Wormer.

Cand. tot den H. Dienst. Cand. Joh. de Boer te Zwartsluis, zal van nu af gaarne een eveneens heropnemen uit de Geref. Kerken in overweging nemen.

Cand. A. Dondorp, te Utrecht, zal van nu af gaarne een eventueel beroep uit de Geref. Kerken in overweging nemen. Zijn adres is Ploemferegracht 25, Utrecht.

Cand. J. B. van der Sijp, te Leidschendam, is door de christen Leiden preparator geëxamineerd en heropnemen verklaard in de Geref. Kerken.

##### CHR. GEREFORMEERDE KERK.

###### Tweetal te

Gravenhage: H. Hilbers, te Enschede en S. v. d. Molle, te Zierikzee.

###### Beroepen te

Broek onder Akkerwoud: D. Driessen, te Gravenhage. Garsthuizen: cand. T. G. A. van Dijk, te Enschede. Oudekerk: S. d. Amstel: J. Jongbloed, te Hilversum. Zanddam: W. Vos, te Dokkum.

##### NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

###### Beroepen te

Garneveld: W. L. Mulder, te Enten. Buisdijk: A. E. v. Baalen, te Koge (bij Leiden). Buren (Gld.): P. V. v. Stein Callendels, te Nieuwland (Z.H.). Groningen: J. A. Raams, te Rijswijk (Gld.). Gasselternijveen: P. Sijmeling, te Buren. Patten o. d. Veluwe (2e pred.): H. A. Lammens, te Delft.

###### Aangenomen naar:

Alkmaar (vuc H. P. de Pree): Henri J. Hak, te Domburg. Frederiksoord: H. Buisdijk, te Noord-Zype. Odoorn: J. W. Nieuwenhuizen, te St. Anna ter Mouten.

###### Bedankt voor:

Hilten (vuc A. J. Egkman): G. Bous te Munster. Wommels: F. W. Boers, te Abbekeek. Hoorst-de Wijk: H. J. H. Brink, te Kinsward.

###### Inrede te

Maassluis: A. J. Bosman. Tekst: 1 Petr. 1:24 en 23.

Emmerik: De H. Th. Barbak, 1 Aan: predikant bij de Ned. Herv. Gemeente te Vleeland, heeft tegen October eervol emeritaat aangevraagd.

#### Te koop aangeboden voor meestbiedende

de Jaargangen 1898 tot heden van het Hand(Jaar-)boek der Geref. Kerken.

(Alleen Jaargang 1906 ontbreekt). Ook afzonderlijk verkrijgbaar. Aanvragen te richten onder No. 58, aan het bureau van dit blad te Goes.

#### ZALIG DE DOODEN, DIE IN DEN HEERE STERVEN

Een lied met harmonium-, orgel- of piano-begeleiding.

4e druk. Prijs f 0.40.

OOSTERBAAN & LE COINTRE. GOES.

#### FILIPPUS

De intekenlijsten voor den Scheurkalender Filippus zijn verzonden.

Meer exemplaren op aanvraag verkrijgbaar.

Zoowel inhoud als schied zijn met zorg bewerkt. Het schild, voorstellende „De Weduwe te Zarfath” is in smaakvolle tacht kleuren uitgevoerd.

PRIS 90 CENT.

Een nieuw Premieboek a 100 pag. 8e Royaal in smaakvollen omalag wordt uitgegeven onder den titel:

Geplukte Aren

(Bundel Meditaties)

door Dr. K. Fennhout, Vreeland.

PRIS 85 CENT.

De Uitgevers:

J. B. v. d. BRINK & Co. - ZUTPHEN.

#### Een reisje naar Den Haag

loont ruimschoots de moeite wanneer men zich een goede PIANO of een degelijk HARMONIUM wil aanschaffen. In onze coll. ruim 100 stuks met vele grotere werken vindt ieder wat hij wenscht, terwijl bij aankoop reiskosten worden vergoed en garantie aflijpt wordt nagekomen.

#### D. A. RIPPEN

Repr. v. h. Huis Mannborg

Gedipl. stemmer Mij „Toonkunst”

Piet Heinstraat 42, DEN HAAG.

Inlichtingen op aanvraag.

Levering franco.

Bij de Uitgevers van dit blad is verkrijgbaar:

#### KAART VAN DE GEREFORMEERDE KERKEN IN NEDERLAND.

met alphabetische naamlijst.

De Classen-indeling is op de kaart aangegeven. Formaat 50 x 70 c.M. Prijs 35 cents.

Franco toezending na ontvangst van het bedrag.

#### ?? WAAROM ??

GEEN ADVERTENTIE VAN U OP DEZE PLAATS?

Uw succes ware verzekerd!!

#### GROEN ELOUT

MACKAY

KUYPER

LOHMAN

DE VISSER

Van bovenstaande pleitbezorgers van het Christelijk Onderwijs lieten wij GROOTE PORTRETTEN vervaardigen in koper-diepdruk. De prijs van dit zestal portretten is f 30.— inclusief emballage. — Bestellingen kunnen onmiddellijk worden uitgevoerd.

GOES.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.

#### IN ELK HUIS EEN ORGEL!

#### Ganzevoort's Orgelhandel

DIEZERSTRAAT 116 — ZWOLLE

heeft steeds in voorraad een groote keuze ORGELS voor huiskamer, school en lokaal. Prijscooranten en leveringsvoorwaarden gratis op aanvraag.

#### DISSERTATIE

Wie een Dissertatie wil laten drukken, verzuime niet model en prijs aan te vragen ter drukkerij van

OOSTERBAAN & LE COINTRE

GOES

#### ONESIFORUS-BANK

Voorstraat 78 te Utrecht.

Verstrekt geldleeningen aan Kerken en Scholen.

Geeft beleeningen op Incourante Obligaties, uitgegeven door Kerken, Scholen, etc.

GEEFT UIT:

4½% 10-jarige Obligaties.

In stukken van f1000.—, f500.—, f250.— f100.— en f50.—

Hebt Gij al kennis - gemaakt met -

#### DE MAATSCHAPPI

Christel. Sociaal-Economisch Weekblad.

onder redactie van onze meest bekende mannen en vrouwen

?

Zoo niet, vraag dan nu heden proefnummers aan de DRUKKERIJ ORANJENASSAU BAARN

Dit belangrijke, goed geïllustreerde tijdschrift, zo goed als zonder uitzondering gunstig beoordeeld en door de Christelijke Pers hartelijk aanbevolen, kost slechts f2.50 per halfjaar en valt daarom onder het bereik van ieder die op Sociaal-Economisch gebied voortlichting van Christelijke Voormannen wenscht.

Ondergeteekende

te

adres

abonneert zich op wenscht proefnummers van

De Maatschappij

In open envelop getrukt met 2 cts. postzegel te zenden aan de Drukkerij Oranje Naasau te Baarn

Medewerker:  
Kunst, A.  
dam; Da  
Tilburg;

Prof. Dr. W.

INHOUD. Het voorbeeld, L. Word bewaard met een verb. Schrift en Sch. rezen: Smeul en richting. — Genan. — U. — Perschoon

HET AMERIKA

Vele jaren. artikelen over Hij had er aandacht aan Van meer i betuigd.

Maar de b. Kleine arg. behoort thuis den soms bij Maar voort anderen kant.

De idee is is praktisch. Het eene pr gestapeld.

En Dr Kuy. werkelijk v hebben aanse Dit was nie hij niet tot u

Hij was in t dat er nog wi aijn om de doe Tech had r parochie-stelst

Kost het al geworden toer onzen tijd, hie karakter te d

Immers, doe pen uit de A meuwe kerkel Er werden. Particuliere S

Men kon de idealen, well leken, te here De band m De kerk ko

Er kwam d leid fonkelde. De oude er op nieuwe wi

In een trou en 17de eeuw een heel.

En waar da een lange hieb met zijn denkl macht voorwael duitiger zou

Dan — kon nodig om zi Het komt s zijpende refa Men verlam

loopig genoeg. Dat is het i matie, welke i Zoo dadelijk Men geen ver Daarover m Een overwin herhaaldelijk Als eenmaa